

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie białostockim za 2016 r.

Białystok, 2017 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	4
1.1. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów	4
1.2. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według 4-cyfrowych kodów zawodów	7
2. Analiza umiejętności i uprawnień	9
3. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	10
4. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	12
5. Prognoza lokalnego rynku pracy	19
6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	22
7. Zawody deficytowe i nadwyżkowe – informacja sygnałna za 2016 r.	25
Wnioski	26

Wstęp

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r., poz. 149, art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest jedną z metod obserwacji, analizy i oceny zjawisk zachodzących na rynku pracy. Umożliwia określenie kierunków, specyfiki oraz stopnia zmian a przede wszystkim opisuje zjawisko kształtowania się popytu na pracę oraz podaży pracy. Pozwala również określić w jakim stopniu zjawisko bezrobocia w danym zawodzie ma charakter strukturalny oraz zdefiniować zawody: deficytowe (to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie), zawody zrównoważone (to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie), zawody nadwyżkowe (to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie). Należy zauważyć, że przedstawiony raport odzwierciedla tylko ogólne tendencje zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy.

W raporcie wykorzystano dane źródłowe z: systemu Syriusz, wyników badań ofert pracy podmiotów publicznych, badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy, Systemu Informacji Oświatowej (MEN). Ze względu na brak kompletnych danych dot. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy umiejętności i uprawnień, ujęcie tych zagadnień nie jest ujęciem całkowitym i kompletnym i ogranicza się do przedstawionych danych.

Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, działa na terenie dwóch powiatów: powiatu ziemskiego i powiatu grodzkiego – miasto Białystok. Dlatego też przeprowadzona analiza została sporządzona osobno dla każdego z nich, jednakże wnioski dotyczą już obu powiatów - łącznie.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

W skład powiatu ziemskiego wchodzi 15 gmin: Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Kościelne, Juchnowiec Kościelny, Gródek, Michałowo, Supraśl, Tykocin, Wasilków, Zabłudów, Zawady, Łapy, Suraz, Poświętne, Turośń Kościelna.

Na koniec grudnia 2016 r. zamieszkiwało go 145 517 osób. Działają tu łącznie 12 594 podmioty, w większości są to niewielkie firmy o lokalnym zasięgu działania. Natomiast w nieznacznym stopniu są tu reprezentowane duże firmy o ogólnopolskiej i szerszej skali działania.

Dominującymi sektorami gospodarki na terenie powiatu są: handel i naprawy, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa. Znaczna część osób zatrudniona jest również w rolnictwie. Ponadto, mając za cel zwiększenie szans na ożywienie ekonomiczne lokalnego rynku pracy, uruchomiono na terenie Czarnej Białostockiej - Podlaski Park Przemysłowy. Inną inwestycją na terenie Powiatu, mającą ten sam cel, było utworzenie - Podstrefy Łapy Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Na dzień 31 grudnia 2016 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zarejestrowanych było 5 949 osób z terenu powiatu ziemskiego, co stanowi 34,4% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu powiatu białostockiego na koniec roku 2016 zmniejszyła się o 13,9% w porównaniu do analogicznego okresu z 2015 r.

Stopa bezrobocia na terenie powiatu białostockiego w grudniu 2016 r. wyniosła 12,5%, spadła o 1,8 punkta procentowego w stosunku do 2015 r.

1.1. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów

Największy napływ osób bezrobotnych w 2016 r. obserwowaliśmy w następujących grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienty), technicy mechanicy, specjaliści do spraw administracji i rozwoju, mechanicy pojazdów samochodowych.

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wystąpił m.in. w grupach:

• Kartografowie i geodeci	100,00
• Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	100,00
• Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	100,00
• Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	100,00
• Kreślarze	100,00
• Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
• Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	100,00
• Muzycy i pokrewni	100,00
• Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
• Pracownicy biur informacji	100,00

• Rolnicy upraw mieszanych	100,00
• Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	100,00
• Ceramicy i pokrewni	100,00
• Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	100,00
• Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
• Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	100,00
• Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	100,00
• Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	100,00

Do grup zawodów, w których wskaźnik płynności w 2016 r. jest najwyższy możemy m.in. zaliczyć:

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
• Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	4,00
• Operatorzy sieci i systemów komputerowych	4,00
• Pracownicy do spraw transportu	3,50
• Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2,33
• Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	2,14
• Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	2,00
• Diagnosty laboratoryjni specjaliści	2,00
• Kontrolerzy (sterownicy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
• Konstruktorzy i krojczowie odzieży	2,00
• Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00

Do grup zawodów, w których wskaźnik płynności w 2016 r. jest najniższy możemy m.in. zaliczyć:

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
• Oficerowie sił zbrojnych	0,00
• Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
• Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0,00
• Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,00
• Pośrednicy handlowi	0,00
• Kierownicy biura	0,00
• Technicy sieci internetowych	0,00
• Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0,00
• Robotnicy budowy dróg	0,00
• Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	0,00
• Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń	0,00

- do napełniania butelek
- Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt 0,00

Pracodawcy, prowadzący działalność na terenie powiatu białostockiego zgłosili w ciągu 2016 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku 2 499 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (np. staże, prace społecznie użyteczne). Ponadto firmy zamieściły w Internecie 86 propozycji zatrudnienia.

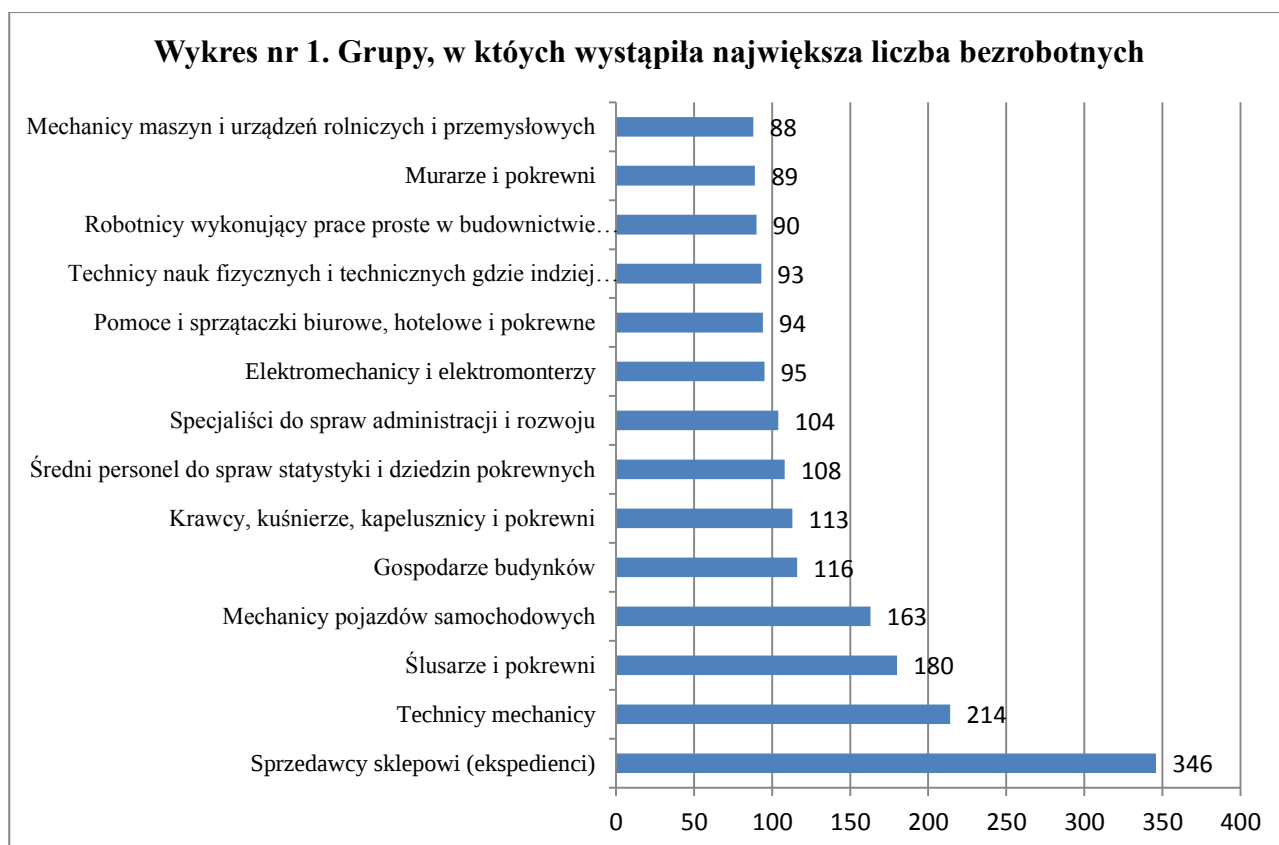
Wśród ofert pracy zgłoszonych do Urzędu największą grupę stanowiły oferty dla robotników przemysłowych i rzemieślników (35,38%). Spośród ofert pracy zgłoszonych w internecie najliczniejszą grupę stanowili technicy i inny średni personel (40,7%).

Tabela nr 1. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2016 r.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Wskaźnik struktury (%)				Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy	
	oferty pracy w PUP		oferty pracy w Internecie			
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	15	15	4	3	0,29	0,16
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	273	301	13	2	1,64	5,03
pracownicy biurowi	193	147	30	14	0,50	0,35
pracownicy usług i sprzedawcy	444	592	14	5	2,48	3,95
pracownicy wykonujący prace proste	234	334	1	0	18,29	-
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	825	911	28	0	2,30	-
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	19	20	-	-	-	-
specjaliści	121	120	18	27	0,53	0,15
technicy i inny średni personel	166	136	71	35	0,18	0,13
Ogółem	2290	2499	179	86	-	-

Najwyższy wskaźnik niedopasowania ofert pracy wystąpił w grupie operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz pracownicy usług i sprzedawcy. Najniższy natomiast grupie techników i innego średniego personelu, kierowników oraz specjalistów.

1.2. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według 4-cyfrowych kodów zawodów

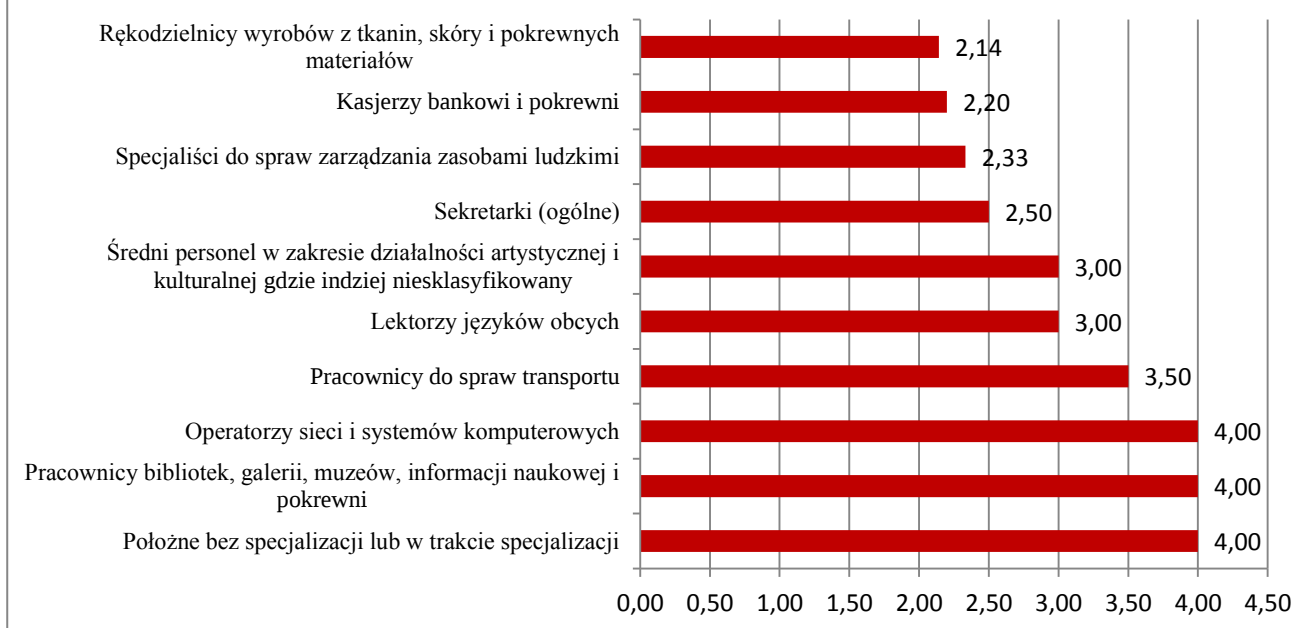
Największa liczba bezrobotnych wystąpiła wśród sprzedawców sklepowych. Znacznie mniej zarejestrowano m.in. mechaników maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, murarzy i pokrewnych, robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym.

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia odnotowano m.in. w grupach zawodów:

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
• Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
• Kartografowie i geodeci	100,00
• Diagnosty laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
• Nauczyciele akademicki	100,00

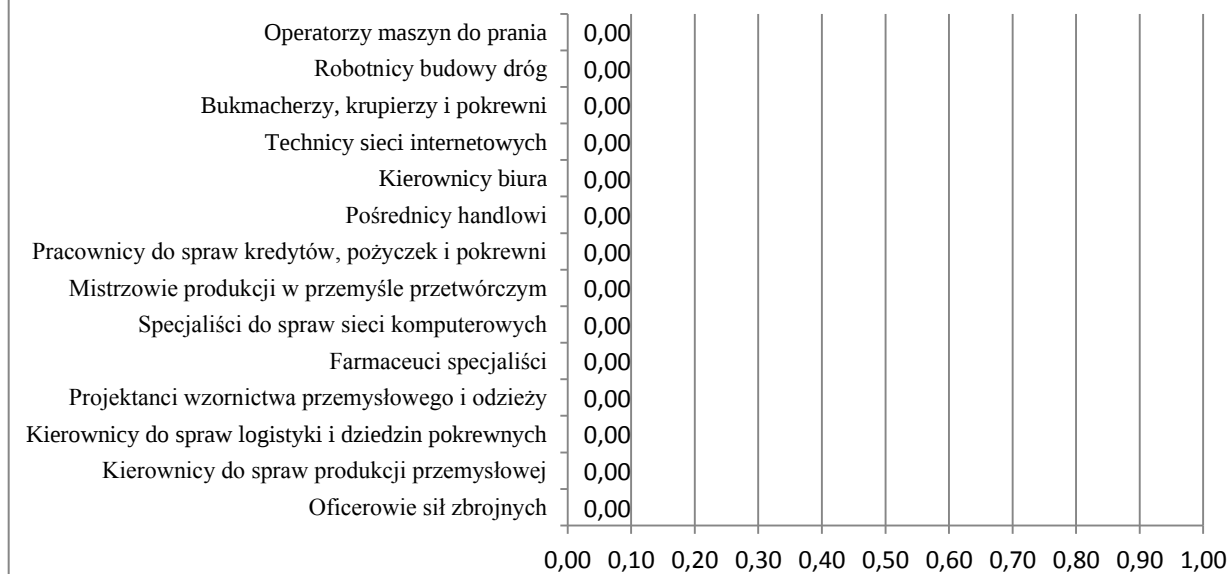
• Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	100,00
• Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	100,00
• Kreślarze	100,00
• Policjanci	100,00
• Muzycy i pokrewni	100,00
• Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
• Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	100,00
• Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	100,00
• Ceramicy i pokrewni	100,00
• Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
• Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	100,00
• Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	100,00
• Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	100,00
• Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	100,00

Wykres nr 2. Grupy zawodów o najwyższym wskaźniku płynności bezrobotnych

Najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych określono dla następujących grup zawodów: położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni, operatorzy sieci i systemów komputerowych.

Wykres nr 3. Grupy zawodów o naniższym wskaźniku płynności bezrobotnych

Spośród wszystkich grup zawodów wyodrębniono m.in. grupy zawodów o najniższym wskaźniku płynności bezrobotnych: farmaceuci specjaliści, kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych, robotnicy budowy dróg.

2. Analiza umiejętności i uprawnień

Ze względu na niekompletne dane w informacji sygnałnej z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ma możliwości dokonania analizy umiejętności i uprawnień według wielkich grup zawodowych.

Tabela 2. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	5 957	917	15,39%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 538	516	33,55%
zasadnicze zawodowe	1 463	60	4,10%
średnie ogólnokształcące	619	213	34,41%
policealne i średnie zawodowe	1 517	126	8,31%
wyższe	820	2	0,24%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	791	56	7,08%
szkoła przysposabiająca do pracy			

technikum	479	91	19,00%
liceum ogólnokształcące	389	154	39,59%
liceum profilowane	28	12	42,86%
technikum uzupełniające	8	0	0,00%
liceum uzupełniające	27	3	11,11%
szkoła policealna	177	22	12,43%
wyższa	789	2	0,25%
brak danych źródłowych	3 269	577	17,65%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Bezrobotni bez zawodu stanowili 15,39% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 r. Wśród nich największą grupę – 34,41% stanowiły osoby, które otrzymały wykształcenie średnie ogólnokształcące. Natomiast 33,55% bezrobotnych bez zawodu uzyskało wykształcenie gimnazjalne lub niższe.

Biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły możemy zauważyć, że największy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych bez zawodu jest wśród absolwentów liceów profilowanych (42,86%) i liceów ogólnokształcących (39,59%). Najmniejszy odsetek dotyczy absolwentów szkół wyższych (0,25%) i zasadniczych szkół zawodowych (7,08%).

3. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Tabela nr 3. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	0	0	31	27		
szkoła przysposabiająca do pracy			0	0		
technikum	120	39	89	21	74,17%	17,50%
liceum ogólnokształcące	230	0	47	7	20,43%	3,04%
liceum profilowane	0	0	0	1		
liceum uzupełniające	0	0	4	0		
szkoła policealna	31	8	26	41	83,87%	132,26%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Na koniec maja 2016 r. najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród absolwentów liceów ogólnokształcących i techników.

Tabela nr 4. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku (cd.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	33	27	37	112,12%
szkoła przysposabiająca do pracy			0	
technikum	109	45	53	48,62%
liceum ogólnokształcące	182		28	15,38%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna			28	

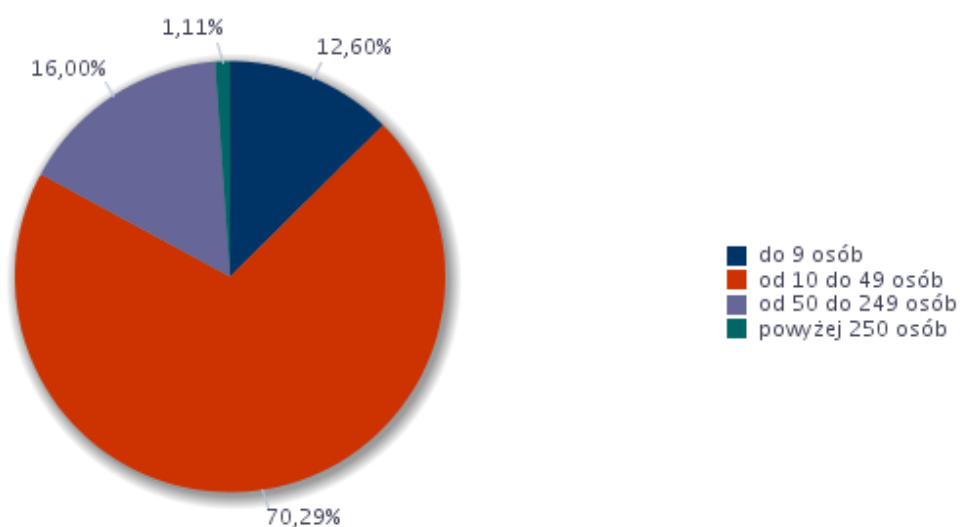
* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Na koniec grudnia 2016 r. najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród absolwentów techników i zasadniczych szkół zawodowych.

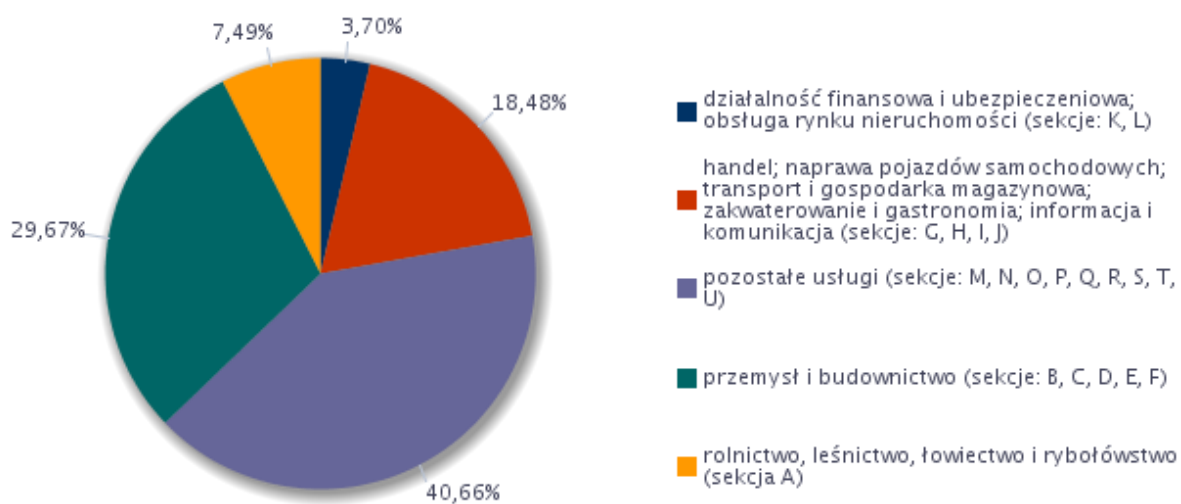
4. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

W badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw w powiecie białostockim wzięło udział 87 przedsiębiorstw. Większość z nich (75) zatrudniała do 49 osób. Tylko 2 przedsiębiorstwa zatrudniały powyżej 250 pracowników.

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

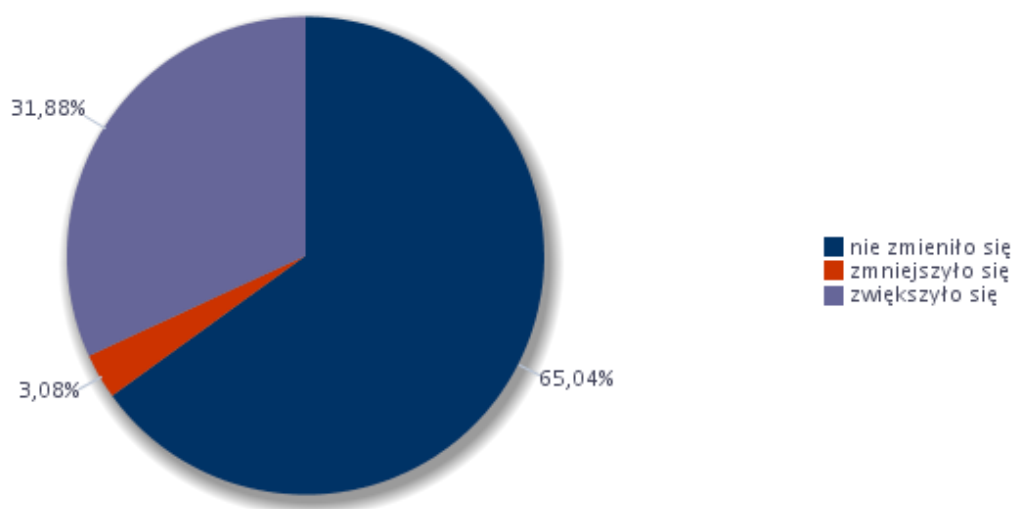

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

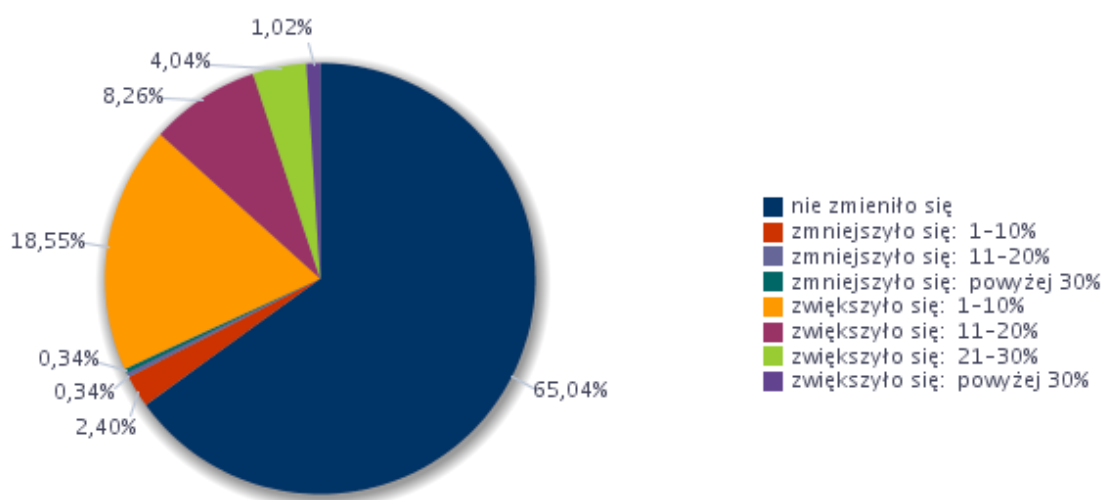
Badane przedsiębiorstwa działały głównie w pozostałych usługach (40,66%) oraz przemyśle i budownictwie (29,67%).

Rysunek 3.1. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

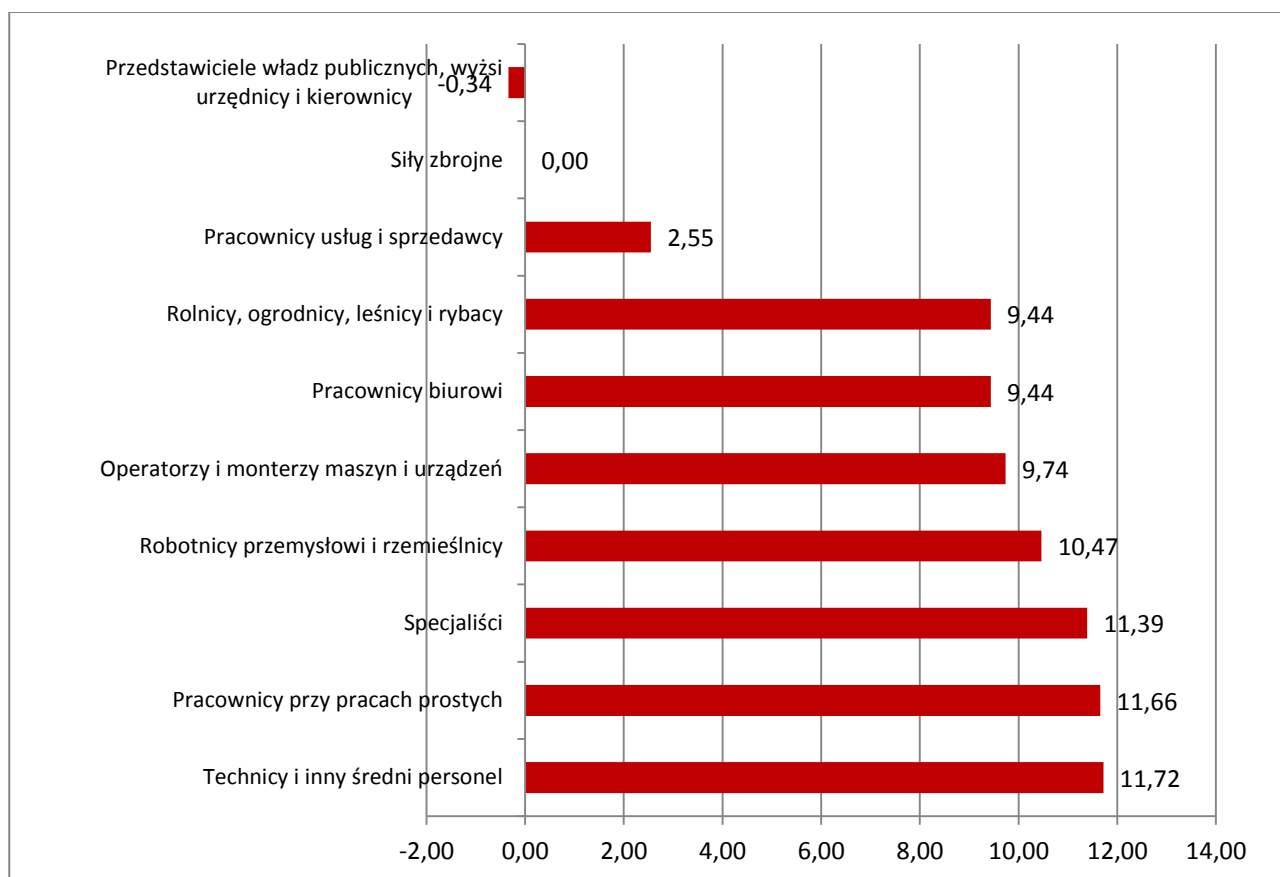

W 2016 r. w badanych przedsiębiorstwach zatrudnienie zwiększyło się w 31,88% firm, zmniejszyło się w 3,08%, natomiast nie zmieniło się w 65,04%.

Rysunek 3.2. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku w ujęciu szczegółowym

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia netto wystąpił m.in. w grupach zawodów: technicy i inny średni personel (11,72), pracownicy przy pracach prostych (11,66), specjaliści (11,39). Najniższy wystąpił w grupach: siły zbrojne (0) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (-0,34).

W 2016 r. przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników m.in. w następujących zawodach:

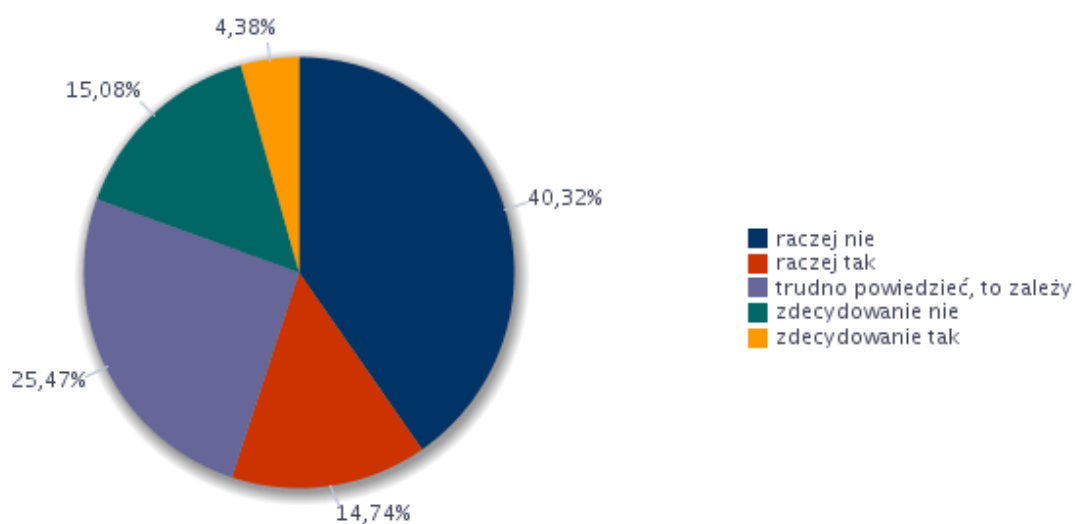
- Grafik komputerowy multimedialny
- Kierowca samochodu ciężarowego
- Magazynier
- Mechanik samochodów osobowych
- Monter instalacji i urządzeń sanitarnych
- Nauczyciel przedszkola
- Recepcjonista
- Robotnik leśny
- Spawacz
- Specjalista do spraw logistyki
- Specjalista do spraw marketingu i handlu

- Sprzedawca
- Stolarz
- Szwaczka maszynowa
- Technik mechanik maszyn i urządzeń
- Technik mechanik
- Ślusarz

Pracodawcy najczęściej oczekiwali od pracowników następujących umiejętności:

- planowanie i organizacja pracy własnej
- współpraca w zespole
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- doświadczenie zawodowe
- komunikacja ustna / komunikatywność
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- wykonywanie obliczeń
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku

Większość pracodawców (55,4%) nie deklaruje problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników. Problem ten dotyczy 19,12% badanych przedsiębiorców.

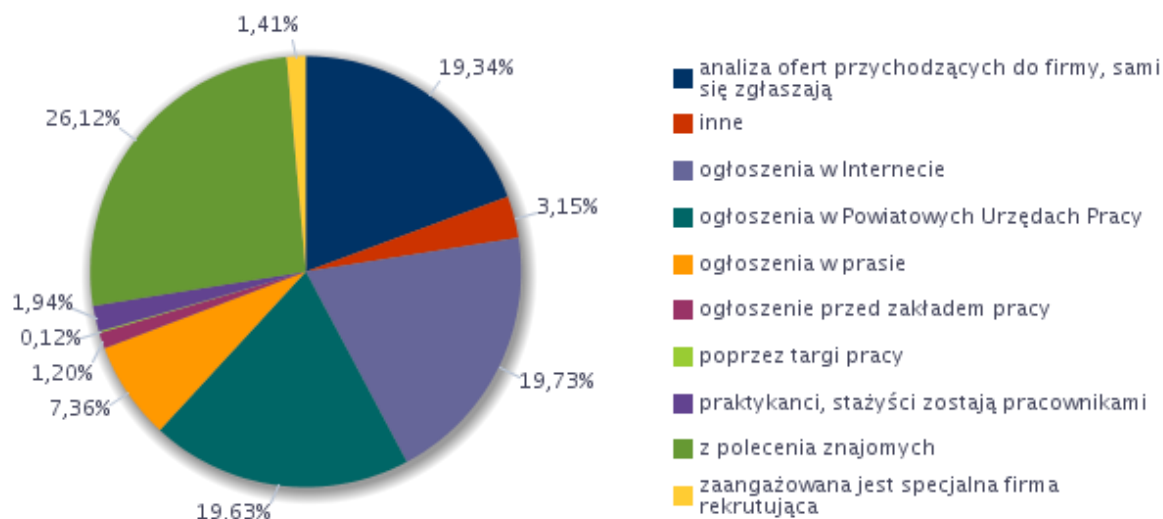
W 2016 r. pracodawcy mieli największy problem ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy m.in. w następujących elementarnych grupach zawodów:

- Blacharze
- Kierowcy samochodów ciężarowych
- Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
- Lakiernicy
- Mechanicy pojazdów samochodowych
- Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
- Operatorzy maszyn do szycia
- Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna
- Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
- Piekarze, cukiernicy i pokrewni
- Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
- Robotnicy leśni i pokrewni
- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
- Sprzedawcy w stacji paliw
- Stolarze meblowi i pokrewni
- Technicy mechanicy

Z przeprowadzonej analizy wynika, że pracodawcy najczęściej oczekiwali od pracowników następujących umiejętności:

- planowanie i organizacja pracy własnej
- komunikacja ustna / komunikatywność
- wykonywanie obliczeń
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- współpraca w zespole
- obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Badani przedsiębiorcy najczęściej poszukiwali pracowników przez:

- targi pracy (26,12%)
- ogłoszenia w internecie (19,73%)
- Powiatowy Urząd Pracy (19,63%)
- analizę ofert przychodzących do firmy (19,34%)

Wskaźnik struktury dla zawodów, w których pracodawcy z terenu powiatu białostockiego najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku (wybrane zawody):

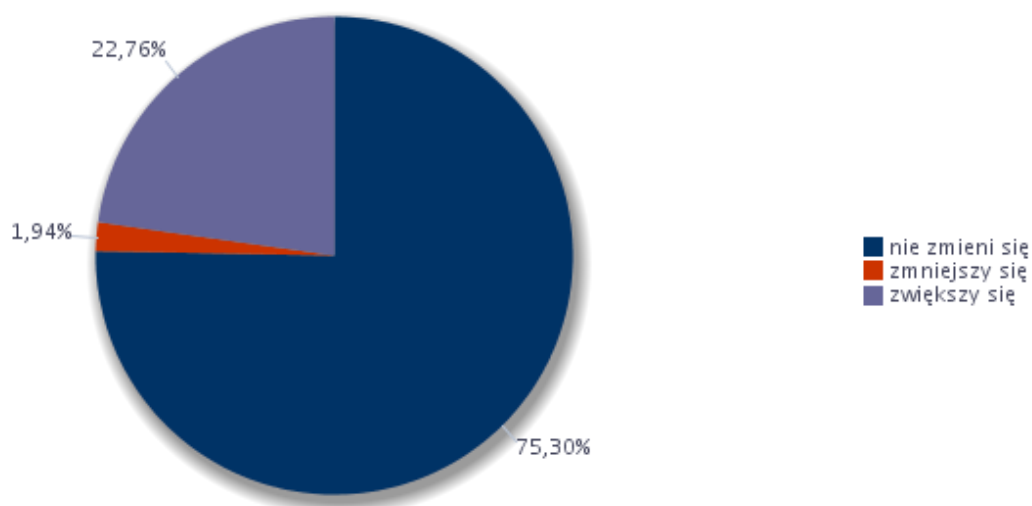
Zawód	Wskaźnik struktury
• Pomoc kuchenna	4,38%
• Magazynier	4,08%
• Technik administracji	4,08%
• Spawacz	2,84%
• Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,59%
• Specjalista do spraw sprzedaży	2,55%
• Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	2,30%
• Asystent nauczyciela przedszkola	2,19%
• Bez zawodu	2,19%
• Cukiernik	2,19%

• Elektryk	2,19%
• Hydraulik	2,19%
• Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	2,19%
• Kierowca samochodu dostawczego	2,19%
• Kierowca samochodu osobowego	2,19%
• Kucharz	2,19%
• Lekarz weterynarii	2,19%
• Mechanik samochodów ciężarowych	2,19%
• Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	2,19%
• Murarz	2,19%
• Nauczyciel przedszkola	2,19%
• Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	2,19%
• Pedagog	2,19%
• Piekarz	2,19%
• Pomocnik piekarza	2,19%
• Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem gdzie indziej niesklasyfikowani	2,19%
• Pozostali robotnicy budowy dróg	2,19%
• Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	2,19%
• Robotnik gospodarczy	2,19%
• Specjalista do spraw logistyki	2,19%
• Szwaczka maszynowa	2,19%
• Woźny	2,19%
• Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	2,19%
• Blacharz samochodowy	1,89%
• Doradca klienta	1,89%
• Lakiernik samochodowy	1,89%
• Operator wtryskarki	1,89%
• Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1,89%
• Technik prac biurowych	1,89%
• Sprzedawca	1,21%
• Inżynier biocybernetyki i inżynierii biomedycznej	0,66%
• Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,66%
• Tokarz w metalu	0,66%
• Tłumacz	0,66%
• Ślusarz	0,66%

• Inżynier mechanik - mechanika precyzyjna	0,40%
• Kierowca samochodu ciężarowego	0,40%
• Księgowy	0,40%
• Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,40%
• Mechanik samochodów osobowych	0,40%
• Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,40%
• Pomocniczy robotnik budowlany	0,40%
• Pozostali hydraulicy i monterzy rurociągów	0,40%
• Spedytor	0,40%
• Technik mechanik	0,40%
• Trener sportu	0,40%

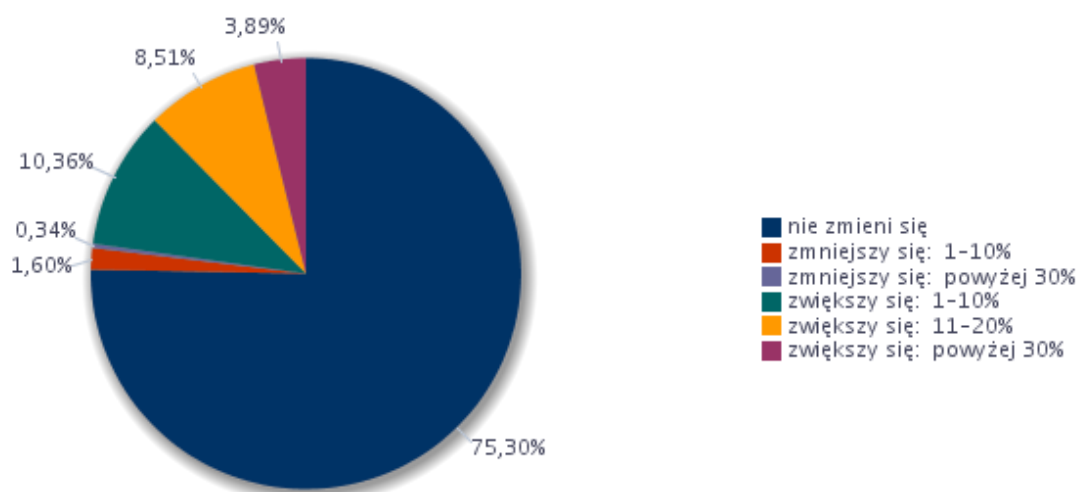
5. Prognoza lokalnego rynku pracy

Rysunek 7.1. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

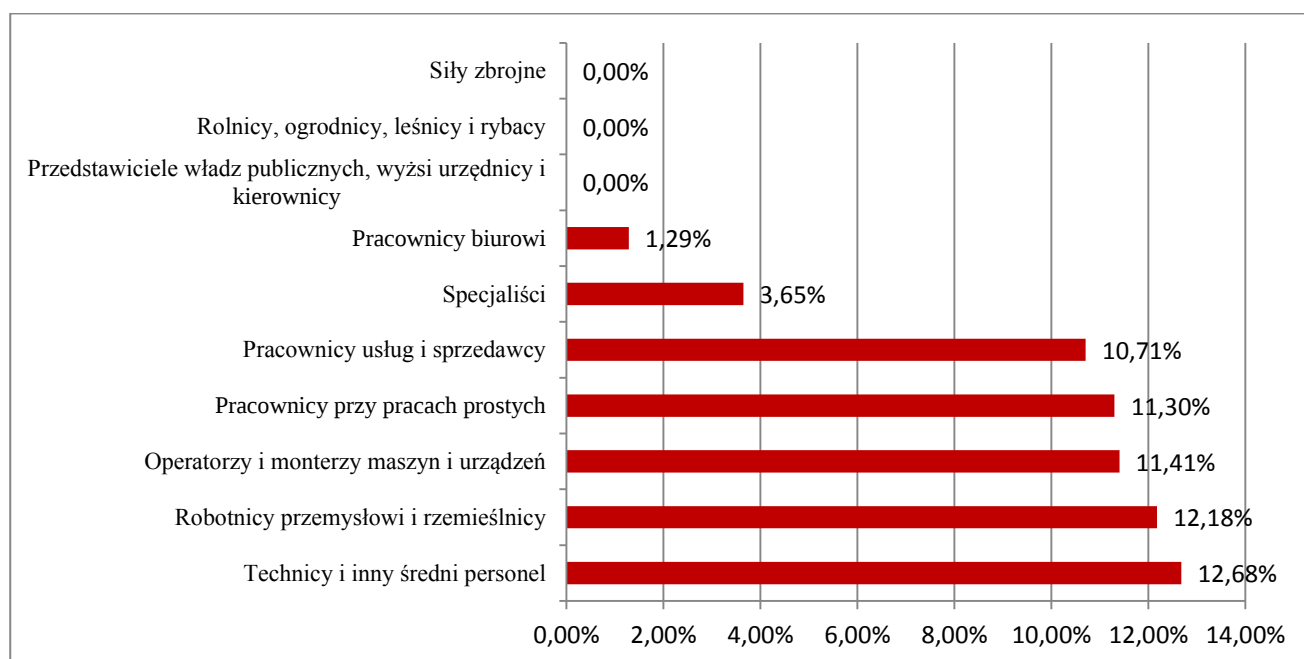
W 2017 r. przedsiębiorcy w większości (75,30%) nie planują zmian w liczbie zatrudnionych pracowników. Zwiększenie zatrudnienia planuje 22,76% badanych, natomiast zmniejszenie zatrudnienia planuje 1,94% badanych przedsiębiorstw.

Rysunek 7.2. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 r. w ujęciu szczegółowym

Obserwując wykres dotyczący szczegółowego ujęcia przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu możemy zauważyć, że w 2017 r. w ponad 75% przedsiębiorstw stan zatrudnienia nie ulegnie zmianie.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku w ujęciu szczegółowym

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia netto dotyczy techników i innego średniego personelu, robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Najniższy wskaźnik (0) wystąpił w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz siły zbrojne. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2017 r. wynosi 20,82%.

Wskaźnik struktury dla zawodów w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku (wybrane zawody o najwyższym wskaźniku):

Zawód	Wskaźnik struktury
• Kierowca samochodu ciężarowego	5,36%
• Konserwator części / sprzętu	5,36%
• Malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych	5,36%
• Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	5,36%
• Murarz-tylnik	5,36%
• Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	5,36%
• Operator urządzeń rębali drewna	5,36%
• Sprzedawca w stacji paliw	5,36%
• Szwaczka maszynowa	5,36%
• Tartacznik	5,36%
• Technik mechanik maszyn i urządzeń	5,36%
• Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	4,63%
• Pozostali robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	4,63%
• Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	3,66%
• Spawacz	3,48%
• Sprzedawca	1,97%

Pracodawcy najczęściej oczekują od przyszłych pracowników następujących umiejętności:

- doświadczenie zawodowe
- komunikacja ustna / komunikatywność
- planowanie i organizacja pracy własnej
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- współpraca w zespole
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- dodatkowe uprawnienia
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków

6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Tabela nr 4. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2522	Administratorzy systemów komputerowych	1	100,00	50,00
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	1	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy tj. $0_{t-1}^k + N0_{t-1}^k/12$.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,08	1,08	0,08		1,00	7,69	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,92	2,08	0,44		1,67	0,00	0,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	4,00	5,08	0,79	33,33	1,00	46,15	15,38
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z	1,92	2,25	0,85	50,00	1,00	0,00	0,00

	drewna							
--	--------	--	--	--	--	--	--	--

Tabela nr 5. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,25	0,25	1,00	33,33	0,00

Tabela nr 6. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	6
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	4
5246	Wydawcy posiłków	4
3212	Technicy analityki medycznej	3
3431	Fotografowie	3
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	2
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	34,42	0,25	137,67	66,67	0,94	0,00	0,00

6113	Ogrodnicy	17,83	0,33	53,50	71,43	0,85	25,00	0,00
3323	Zaopatrzenio wcy	12,50	1,00	12,50	61,11	0,75	50,00	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfiko wani	10,50	1,08	9,69	66,67	0,94	37,50	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	8,67	0,92	9,45	63,64	0,91	90,91	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	7,08	1,92	3,70	62,50	0,88	8,70	0,00
7214	Robotnicy przygotowują cy i wznoszący konstrukcje metalowe	5,92	1,75	3,38	66,67	0,80	9,52	4,76

W wyniku analizy elementarnych grup zawodów otrzymano:

- 2 grupy o maksymalnym deficycie
- 4 grupy zawodów deficytowych
- 1 grupę zawodów zrównoważonych
- 7 grup o maksymalnej nadwyżce
- 7 grup zawodów nadwyżkowych

7. Zawody deficytowe i nadwyżkowe – informacja sygnałna za 2016 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Administratorzy systemów komputerowych
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Introligatorzy i pokrewni
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Kierownicy do spraw budownictwa
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy ochrony osób i mienia
		Ogrodnicy
		Zaopatrzeniowcy
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Zamiatacze i pokrewni
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Technicy medyczni i dentyści
		Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Wydawcy posiłków
		Technicy analityki medycznej
		Fotografowie
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Nauczyciele kształcenia zawodowego

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Wnioski

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych od 2015 r. przeprowadzany jest według nowej metodologii. Z uwagi na brak pełnych danych dotyczących absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy umiejętności i uprawnień, niemożliwe było kompleksowe ujęcie tych zagadnień. Ponadto przeprowadzenie monitoringu według nowej metodologii uniemożliwia pełne porównanie danych do lat poprzednich, w związku z tym niniejsze opracowanie skupia się na danych możliwych do porównania.

Na dzień 31.12.2016 r. w ewidencji PUP zarejestrowanych było 17 270 osób bezrobotnych, tj. o 2 779, czyli o 13,9% mniej niż w końcu 2015 r. Z tej ogólnej liczby powiat grodzki zamieszkiwały 11 321 osób, a powiat ziemski 5 949 osób. W okresie styczeń – grudzień 2016 r. pracodawcy zgłosili do PUP 9 412 ofert pracy.

Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2016 r. wynosiła:

- 9,7 % w powiecie grodzkim, tj. o 1% mniej w stosunku do 31.12.2015 r.
- 12,5% w powiecie ziemskim, tj. o 1,8% mniej niż 31.12.2015 r.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych, podobnie jak w roku 2015, najwięcej osób legitymowało się zawodem:

- sprzedawca – 1184 (6,9% ogółu)
- ślusarz – 397 (2,3% ogółu)
- technik mechanik – 385 (2,2% ogółu)
- pomocniczy robotnik budowlany – 293 (1,7% ogółu)
- technik ekonomista – 275 (1,6% ogółu)
- stolarze i pokrewni – 266 (1,5% ogółu)
- murarz – 215 (1,2% ogółu)
- mechanik pojazdów samochodowych – 159 (0,9 %ogółu)

Wśród noworejestrujących się (18 405 osób) zaobserwowano podobne tendencje:

- sprzedawca – 1475 (8 % ogółu nowozarejestrowanych)
- technik mechanik – 580 (3,2% ogółu)
- kucharz – 384 (2,1% ogółu)
- ślusarz – 366 (2% ogółu)
- ekonomista – 348 (1,9% ogółu)
- mechanik pojazdów samochodowych – 406 (2,2% ogółu)
- specjalista ds. zarządzania i organizacji – 434 (2,4% ogółu)
- specjaliści nauczania i wychowania – 395 (2,1% ogółu)
- stolarz meblowy – 271 (1,5% ogółu)

Najmniej osób zarejestrowało się m.in. w zawodach:

- dyrektor ds. administracyjnych

- kierownik działu finansowego
- fizyk medyczny
- geograf
- mikrobiolog
- inżynier zootechniki
- ekolog
- specjalista ds. animacji multimedialnej
- doradca inwestycyjny
- analityk giełdowy
- programista aplikacji mobilnych
- negocjator biznesowy
- specjalista ds. doskonalenia organizacji
- doradca zawodowy
- specjalista integracji międzykulturowej
- przedstawiciel medyczny.

W 2016 r. przeprowadzono badanie kwestionariuszowe 168 przedsiębiorstw z terenu działania Urzędu, z którego wynika, że pracodawcy najczęściej mieli problem ze znalezieniem pracowników w następujących grupach zawodów:

- recepcjoniści
- pielęgniarki
- mechanicy samochodów osobowych
- spedytorzy
- stolarze
- robotnicy leśni
- magazynierzy
- kierowcy samochodów ciężarowych
- operatorzy maszyn do szycia.

Z badania przedsiębiorstw wynika również, że w bieżącym roku pracodawcy planują zatrudnić pracowników m.in. w następujących zawodach:

- inżynier budownictwa
- pielęgniarka
- murarz
- technik mechanik maszyn i urządzeń
- spawacz
- sprzedawca
- krawiec
- zbrojarz
- elektromonter linii kablowych
- kierowca samochodu ciężarowego
- magazynier

- mechanik pojazdów samochodowych
- przedstawiciel handlowy.

Na lokalnym rynku pracy duże znaczenie odgrywają nowe miejsca pracy tworzone przy wsparciu tut. Urzędu. W 2016 r. Urząd udzielił wsparcia w postaci:

- 586 prac interwencyjnych,
- 80 robót publicznych,
- 576 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 246 refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych,
- 929 staży,
- 148 prac społecznie użytecznych,
- 496 refundacja części kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia
- 19 dofinansowań zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Pracodawcy korzystający ze wsparcia w postaci prac interwencyjnych najczęściej zatrudniali nowych pracowników na stanowiskach: pracownik administracyjno-biurowy, sprzedawca, sprzątacze, magazynier, przedstawiciel handlowy i pracownik fizyczny. Roboty publiczne najczęściej realizowano na stanowiskach: robotnik i robotnik gospodarczy. Miejsca pracy tworzone w wyniku refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego najczęściej powstawały na stanowiskach sprzedawcy (sprzedawcy sklepu internetowego, kasjera), pomocy kuchennej, stolarza, pracownika budowlanego, kierowcy (magazyniera, zaopatrzeniowca), mechanika (serwisanta), pracownika biurowego, kosmetyczki i krawcowej. Bezrobotni najczęściej odbywali staże na stanowiskach referent, magazynier, sprzedawca – kasjer, pomoc księgową, asystent prawny, pomoc kuchenna i pracownik produkcji. Prace społecznie użyteczne odbywały się na stanowisku robotnika gospodarczego. Natomiast osoby otrzymujące jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej rozpoczynały ją najczęściej w branżach: działalność usługowa, handel i produkcja.

W analizowanym okresie znacznie wzrosła również ilość propozycji zatrudnienia wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w postaci wolnych zgłoszeń. W 2016 r. pracodawcy zgłosili o 1 032 oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, czyli o 15% więcej niż w roku 2015.

Nie bez znaczenia dla kondycji lokalnego rynku pracy jest funkcjonowanie na terenie działania Urzędu podstref: Podstrefy Białostockiej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej, Podstrefy Łapy Tarnobrzelskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.